

ཉལ་གོ་ལའི་འཐེན་ལྷན་གས་ འདུས་ཚོགས་དང་ ལྷིད་

སའི་འཐེན་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་སའི་འཐེན་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་ དེ་ཡིས་ལྷན་ཞིག་ལྷན་གྱི་ཡོད་ དེ་ལ་ལྷིད་ཚད་ཟེར།

འདུས་ཚོགས་ནི་གང་ཅམ་འདིར་ཡོད་མེད་ཚད་རྒྱག་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན།

འདུས་ཚོགས་ནི་སྤྱིར་པོ་སམ་དངོས་པོའི་བྱངས་འབོར་ཡིན་ དངོས་
 པོའི་འདུས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་དེར་གང་ཅམ་ཡོད་མེད་བཤད་གྱི་
 ཡོད་ དངོས་པོ་ཞིག་འགྲུལ་བ་རྒྱག་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་ལྷན་གས་གང་
 ཅམ་དགོས་པ་དེ་འཚོལ་ན་ང་ཚོས་འདུས་ཚོགས་དེ་ཚད་རྒྱག་གྲུབ་
 བྱས་ལྷན་གས་གང་ཅམ་ཚེ་བ་དགོས་པ་བཞེན་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་
 འདུས་ཚོགས་ཡང་ཆེ་བ་ཡོད།

གང་སྤྱིད་ཁྱེད་རང་གི་དེབ་ཞིག་ལ་འབྲུད་རྒྱག་གཏོང་བ་ཡིན་ན་
 བྱས་ལྷན་གས་དེ་རང་ཐོག་ཀར་ཞིག་ལ་འབྲུད་རྒྱག་གཏོང་བ་ན་ དེབ་
 དེ་མཚུགས་པ་ཡོད་ གང་སྤྱིད་ལྷན་གས་ཀྱི་ན་འདྲ་མཚུངས་གཉིས་ཡོད་
 པ་དང་ གཅིག་གི་ནང་ཞེ་དང་གཞན་འདི་ནང་ལ་བྱ་རྩེ་རྩེ་བ་
 ཡིན་ན་ ཁྱེད་ཀྱི་འབྲུད་རྒྱག་གཏོང་སྐབས་གང་དང་གང་ཡིན་མེད་
 ཤེས་ ཞེ་རྩེ་བའི་ལྷན་གས་ཀྱི་ན་དེ་ལ་འདུས་ཚོགས་མང་བ་ཡོད་
 པའི་རྒྱུ་ལྷན་གས་ཀྱི་ན་དེ་ལ་འདུས་ཚོགས་མང་བ་དགོས་
 ང་ཚོས་ཀར་དང་ཞེ་རྩེ་བའི་ལྷན་གས་ཀྱི་ན་དེ་དེབ་དང་བྱ་རྩེ་རྩེ་བ་
 པའི་ལྷན་གས་ཀྱི་ན་ལས་འགྲུལ་བ་རྒྱག་པའི་སྐབས་མེད་པ་མང་བ་ཡོད་
 བཤད་གྲུབ་ དེ་ལ་ང་ཚོས་ཐོམ་གཤིས་འགྲུལ་བ་རྒྱག་པའི་སྐབས་
 མེད་པ་ཟེར་ དངོས་པོ་ཞིག་གི་འདུས་ཚོགས་དེ་ཅམ་ཚེ་བ་བཞེན་
 དེའི་ཐོམ་གཤིས་ཡང་ཆེ་བ་ཡོད་དོ།

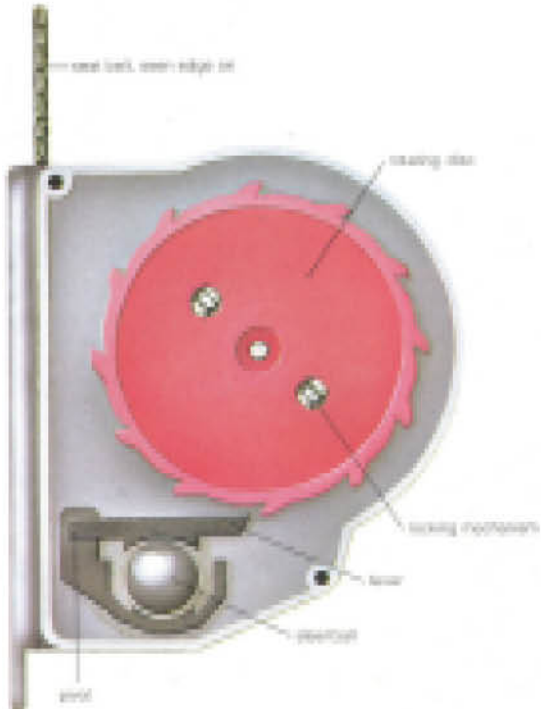
དངོས་པོ་འགྲུལ་བ་རྒྱག་བཞེན་པ་དེ་ལ་ཡང་འབེམ་གཤིས་ཡོད་
 དངོས་པོ་འགྲུལ་བ་རྒྱག་བཞེན་པ་དེ་བཀག་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་ལྷན་གས་
 དགོས་ དེབ་འགྲུལ་བ་རྒྱག་བཞེན་པ་ལས་ཀར་འགྲུལ་བ་རྒྱག་བཞེན་
 པ་དེ་ལ་འབེམ་གཤིས་ མཐག་བ་ཡོད་ དེ་བཀག་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་
 ལྷན་གས་མང་བ་དགོས།

འདུས་ཚོགས་དེ་གི་ལོ་ལྷ་རམ་ནང་ཚད་རྒྱག་གི་ཡོད།
 གི་ལོ་ལྷ་རམ་(ལྷ་རམ་ 1000)ནི་འདུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚན་རིག་པའི་ཅིག་ཞེ་སྤྱིར་
 བདར་ཞིག་ཡིན་ ཚད་ལྷན་གྱི་གི་ལོ་ལྷ་རམ་ནི་ལ་རན་སའི་རྒྱལ་ས་པེ་རིས་ཀྱི་ཉེ་
 འབྲམ་དུ་ཉར་ཡོད་པའི་ཨི་རི་གསེར་དཀར་གྱི་མདོང་དབྱིབས་(cylinder)
 ཀྱི་འདུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་ འདུས་ཚོགས་ཚད་རྒྱག་པ་ཚེ་ཚད་འདི་
 དང་གཤིབ་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ འདུས་ཚོགས་ཚེ་བ་རྣམས་(tonnes)
 བར་ཚད་རྒྱག་གི་ཡོད་ (ཀོན་གཅིག་ལ་གི་ལོ་ལྷ་རམ་སྤྱིར་གཅིག་ཡོད་)

དྲི་བ་

- 1) ཀར་ཞིག་དེ་མ་ཐག་དུ་བཀག་པའི་སྐབས་
 ཁྱེད་རང་མདུན་དུ་འཕར་བ་མཚོང་ དངོས་
 འབྲེལ་གྱི་ཡིག་འབྲུག་དེ་ འདུས་ཚོགས་ ལྷན་
 ལྷན་གས་དང་ ཐོམ་གཤིས་ཐོག་ཤིས་
- 2) གལ་ཏེ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ལྷན་གས་ཀྱི་འཁོར་
 ཐག་མ་ལྟོན་ནས་ཀར་གྱི་རྒྱབ་ལ་སྤྲོད་ཡོད་ན་ དེ་
 མ་ཐག་དུ་ཀར་དར་ཀར་གཞན་ལ་རྒྱབ་པ་ཡིན་

ན་ ལྷན་གས་ཀར་བྱས་སམ་ དེ་གའི་བྱས་ནས་
 ཡིན་ནོ།
 1) དེ་མ་ཐག་དུ་སྤྱི་ལྷན་འཁོར་འདི་འབྲེལ་འགྲུལ་
 རྒྱག་བར་ཞིག་ནས་བསྐྱོད་སྐབས་ རྒྱབ་ཕྱོགས་
 ལ་ཡོད་པའི་ལམ་གྱི་ལྷན་གས་ཀྱི་ཡོད་ ལམ་དེ་
 རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་གའི་བྱས་ནས་འགྲུལ་བ་རྒྱག་གི་
 མེད་

ཁྱེད་རང་གི་ཤེས་སམ་

གི་ལོ་ལྷ་རམ་ཟེར་བ་ནི་ 4°C ལ་རྒྱག་ཚད་མ་ཞིག་
 གི་འདུས་ཚོགས་ 1000cm^3
 ཡིན་ (slight mistake) ཟེར་བ་ནི་དངོས་
 འབྲེལ་གི་ལོ་ལྷ་རམ་དེ་རྒྱའི་འདུས་ཚོགས་
 1000.028cm^3 ཡིན་ དེ་ཚན་རིག་པ་ལ་རྒྱ་
 མཚན་དེ་འདོད་པ་མ་ཁེངས་ དེ་སོང་ཅང་དེའི་
 ཚབ་ལ་ཚད་ལྷན་གྱི་གཏོང་དབྱིབས་(cylinder)
 བཟོས་དགོས་ལྷན་ (རྒྱ་ 4°
 C ཞེས་པ་དེའི་སྤྱིར་གལ་ཚན་པོ་གང་ཡོད་)

